

GUÍA DOCENTE
ARTE CATALÁ

Coordinación: LUQUE PENDON, ALBERT

Año académico 2018-19

Información general de la asignatura

Denominación	ARTE CATALÁ			
Código	100039			
Semestre de impartición	1R Q(SEMESTRE) EVALUACIÓN CONTINUADA			
Carácter	Grado/Máster	Curso	Carácter	Modalidad
	Grado en Geografía y Ordenación del Territorio	3	OPTATIVA	Presencial
	Grado en Historia del Arte y Gestión del Patrimonio Artístico	3	OPTATIVA	Presencial
	Grado en Historia	3	OPTATIVA	Presencial
Número de créditos de la asignatura (ECTS)	6			
Tipo de actividad, créditos y grupos	Tipo de actividad	PRAULA	TEORIA	
	Número de créditos	2	4	
	Número de grupos	1	1	
Coordinación	LUQUE PENDON, ALBERT			
Departamento/s	HISTORIA DEL ARTE E HISTORIA SOCIAL			
Información importante sobre tratamiento de datos	Consulte este enlace para obtener más información.			
Idioma/es de impartición	Català/Castellà			

Profesor/a (es/as)	Dirección electrónica\profesor/a (es/as)	Créditos impartidos por el profesorado	Horario de tutoría/lugar
LUQUE PENDON, ALBERT	aluque@hahs.udl.cat	3	
SOLÉ MARTÍ, ESTHER	esther.sole@hahs.udl.cat	1,5	
VELASCO GONZÁLEZ, ALBERTO	alberto.velasco@hahs.udl.cat	1,5	

Información complementaria de la asignatura

En aquesta assignatura, l'objectiu és el d'oferir una visió panoràmica de l'art català, fonamentalment des de l'any mil fins al segle XXI. En ella s'abordaran els moments més brillants i significatius de cada període, des del pre-romànic, i les obres que més representen aquests moments i que, en certa forma, serveixen per a definir i entendre millor el que entenem per Art Català.

Objetivos académicos de la asignatura

- 1- Aprender a contextualizar el arte catalán dentro del contexto de la historia del arte europeo
- 2- Aprender a identificar la época de las obras de arte en el contexto de su aparición
- 3- Introducirse en el análisis de los grandes proyectos artísticos
- 4- Abordar en el si del arte catalán la promoción artística/mecenazgo

Competencias

Básicas (Anexo I apartado 3.3 del Real Decreto 861/2010) (*)	Generales	Específicas	Transversales (según UdL)
<i>CB1 Poseer y comprender conocimientos en un área de estudio que parte de la base de la educación secundaria general, y se suele encontrar a un nivel que, si bien se apoya en libros de texto avanzados, incluye también algunos aspectos que implican conocimientos procedentes de la vanguardia de su campo de estudio</i>	<i>CG1 Analizar, sintetizar, organizar y planificar la información</i>	<i>CE1 Desarrollar una visión crítica de los procesos básicos de la metodología científica en Historia del Arte</i>	<i>CT1 Adquirir una adecuada comprensión y expresión oral y escrita del catalán y del castellano</i>
<i>CB2 Aplicar sus conocimientos a su trabajo o vocación de una forma profesional y posean las competencias que suelen demostrarse por medio de la elaboración y defensa de argumentos y la resolución de problemas dentro de su área de estudio</i>	<i>CG2 Desarrollar un razonamiento crítico</i>	<i>CE2 Desarrollar destrezas instrumentales aplicadas a la Historia del Arte</i>	<i>CT2 Adquirir un dominio significativo de una lengua extranjera, especialmente del inglés</i>
<i>CB3 Capacidad de reunir e interpretar datos relevantes (normalmente dentro de su área de estudio) para emitir juicios que incluyan una reflexión sobre temas relevantes de índole social, científica o ética</i>	<i>CG3 Buscar, encontrar y gestionar la información</i>	<i>CE3 Desarrollar una visión diacrónica general de la Historia del Arte general y/o universal</i>	<i>CT3 Adquirir capacitación en el uso de las nuevas tecnologías y de las tecnologías de la información y la comunicación</i>

<i>CB4 Poder transmitir información, ideas, problemas y soluciones a un público tanto especializado como no especializado)</i>	<i>CG4 Trabajar en equipos de carácter interdisciplinar, con capacidad de liderazgo y de toma de decisiones. Desarrollar tareas en grupo con objetivos comunes.</i>	<i>CE4 Reconocer de forma crítica las coordenadas espacio – temporales (diacronía y sincronía) y de los límites e interrelaciones geográficas y culturales de la Historia del Arte</i>	<i>CT4 Adquirir conocimientos básicos de emprendeduría y de los entornos profesionales</i>
<i>CB5 Saber desarrollar aquellas habilidades de aprendizaje necesarias para emprender estudios posteriores con un alto grado de autonomía</i>	<i>CG5 Administrar referencias bibliográficas y manejar herramientas de búsqueda de recursos bibliográficos generales y específicos, incluyendo su acceso por Internet</i>	<i>CE5 Identificar y reconocer las distintas visiones diacrónica regional y global de los fenómenos artísticos territoriales, así como las relaciones entre centro y periferia</i>	<i>CT5 Adquirir nociones esenciales del pensamiento científico</i>
	<i>CG6 Planificar y gestionar el tiempo para la toma de decisiones y desarrollo de tareas individuales y en entornos de trabajo en equipo.</i>	<i>CE6 Adquirir un conocimiento sistemático e integrado del hecho artístico: distintos lenguajes, procedimientos y técnicas de la producción artística a lo largo de la historia, así como la teoría y pensamiento estético</i>	
	<i>CG7 Valorar la importancia de la diversidad y la multiculturalidad</i>	<i>CE7 Identificar, distinguir y evaluar o valorar las principales fuentes literarias y documentales de la Historia del Arte</i>	
	<i>CG8 Reconocer y tener sensibilidad hacia a la promoción de los Derechos Humanos y a los valores propios de una cultura de paz y de valores democráticos</i>	<i>CE8 Desarrollar y manejar conceptos básicos sobre iconografía, en tanto que clave para la interpretación de las imágenes</i>	
	<i>CG9 Reconocer los principios e implicaciones de la ética profesional</i>	<i>CE9 Identificar, distinguir y evaluar o valorar las problemáticas actuales de la conservación, criterios de restauración y gestión del patrimonio histórico – artístico y cultural</i>	
	<i>CG 10 Reconocer y tener sensibilidad hacia a la promoción de los derechos fundamentales de igualdad entre hombres y mujeres</i>	<i>CE10 Identificar y reconocer la conciencia crítica del patrimonio y su valoración en la sociedad actual</i>	
		<i>CE11 Desarrollar y manejar conceptos básicos de Museología y Museografía</i>	
		<i>CE12 Desarrollar y manejar conceptos básicos sobre documentación, composición de materiales y técnicas de los bienes artísticos muebles e inmuebles</i>	
		<i>CE13 Reconocer de forma crítica el diálogo entre las distintas metodologías de aproximación a la Hª del Arte y de su evolución histórica (Historiografía del Arte)</i>	

Contenidos fundamentales de la asignatura

1. Del Neolítico a la romanización. La pintura levantina (Cogul). Consideraciones sobre la vida material durante el Calcolítico y la Edad del Bronce. Cultura del hierro: Introducción al arte ibérico. El territorio ilergeta y sus manifestaciones artísticas. El poblado de Arbeca. Cerámica y metalurgia. El arte romano en Catalunya: consideraciones generales. Ilerda hasta la época paleocristiana.

2. Arte altomedieval: el prerrománico catalán y el arte andalusí en Catalunya. El arte de la época visigoda (Bovalar). Introducción al arte hispanomusulmán. Arquitectura y urbanismo (Larida i Balaguir). Manifestaciones plásticas (yeserías de Balaguer y piezas de ajedrez de cristal de roca de Àger). Arquitectura cristiana de los siglos ix–x: iglesias, torres i castillos. Escultura y pintura (Terrassa, Cuixà).

4. Arte románico catalán. El espacio religioso hasta el siglo XI: el primer románico. El románico pleno y el tardorrománico: consideraciones

generales. Arquitectura románica del siglo XII. Las catedrales de la Seu d'Urgell, Tarragona i Lleida. Escultura románica del siglo XII. La portada de Santa Maria de Ripoll. Pintura románica: del maestro de Pedret al estilo 1200. Los frontales de altar y el mobiliario litúrgico. Tejidos y bordados.

5. El arte gótico catalán. La introducción del gótico (siglo. XIII). Arquitectura. La arquitectura diafragmática y las aportaciones del Císter (Poblet, Santes Creus y Vallbona de les Monges). Del gótico pleno a la fase tardía (s. XIV-XV). Las grandes catedrales (Girona, Barcelona y Tortosa). Escultura. Imaginería: Cristo y María. El trescientos catalán y la Escuela de Lleida. Las nuevas corrientes del siglo XV: gótico internacional y la influencia flamenca. Algunos escultores: Maestro de Anglesola, Guillem Seguer, Aloi de Montbrai, Jaume Cascalls, Bartomeu de Robio, Jordi de Déu, Pere Sanglada, Pere Joan, Rotllí Gaultier, Jordi Safont. La pintura gótica. El gótico lineal (s. XIII-XIV): pintura mural y sobre tabla. El gótico italianizante y el desarrollo del retablo (los talleres de los Bassa y los Serra). La pintura del siglo XV: del estilo internacional al naturalismo flamenco. Los grandes nombres: Lluís Borrassà, Lluís Dalmau, Bernat Martorell, Jaume Huguet y Bartolomé Bermejo. Algunos pintores leridanos y de la Franja: los Ferrer y Pere García de Benavarrí. Artes del objeto, la vidriera y la indumentaria.

6. Las artes en Catalunya durante los siglos xvi i xvii. La adopción de la arquitectura renacentista. El retablo. Los escultores. Los artesanos imagineros. Los pintores.

7. El siglo xviii. El academicismo y los gremios. Las transformaciones urbanas. La secularización de las artes. La arquitectura efímera.

8. La imprenta del neoclasicismo (Campeny, Solà, Vilar, Bover, Rodés). La idealización romántica del pasado (Lorenzale, Arrau i Barba, Parcerisa, Aleu). El primer impulso del realismo (Rigalt, Fortuny, Martí Alsina, Ferrau). Arquitectura y urbanismo en la segunda mitad del siglo xix. Puig i Cadafalch, Rogent. El Pla Cerdà. Las transformaciones en la arquitectura doméstica y civil. Los espacios de recreo. La arquitectura industrial. Gaudí.

9. La intensificación de la modernidad: el "modernismo". Casas, Rusiñol, de Riquer, Gual, Brull. Los escultores: Blay, Llimona, Arnau. El "postmodernismo": Anglada Camarasa, Masriera, Nonell, Mir, Gargallo, Mani. El noucentisme: Eugeni d'Ors y la inquietud de la vida moderna. Nonell, Torres-García, Sunyer, Gimeno, Clarà, Antonio, Casanovas, Gargallo, Hugué. La arquitectura "noucentista". Eclecticismo i "gaudinismo".

10. El arte de vanguardia. La trama de la crítica mercenaria y las galerías. La influencia de los artistas extranjeros. Cubismo, surrealismo i dadaiismo. Los grupos artísticos. Miró, Dalí, Planells, Massanet, Ricart, Domingo; González, Gargallo. La arquitectura, entre el classicismo y el avanguardismo. La arquitectura racionalista: Sert, Subirana, Torres Clavé, Illescas, Reynals, Folguera Grassi, Lloret. El GATCPAC. Las artes en Catalunya después de la Guerra Civil: la estela del avanguardismo. Subirachs, Tàpies, Gudiol, Cristófol, Ràfols Casamada, Hernández Pijuan, Guinovart, Clavé, Amat, Barceló.

Ejes metodológicos de la asignatura

Actividad	codificación/ descripción/	O	G	HP	HPN
-----------	----------------------------	---	---	----	-----

Tipología TDP

Clase

magistral I(M)	Contenido temático	01	1	14	20
		02			
		03			
		04			

Seminarios (S)

Prácticas (P)	Prácticas de aula	01	1	18	43
		02			
		03			
		04			

Trabajos (T)	Trabajo académico	02	1	2	40
	(en grupo o individual)	04			

Tutorías

Atros (AA)	Trabajo de campo (a concretar)	9	
Evaluación	Ver tabla	4	
Total	150 (6 ECTS)	47	103

Plan de desarrollo de la asignatura

(M) i (P)

Clases teóricas y prácticas de aula 14 sesiones de Antiguo y Medieval / 14 sesiones de Moderno y Contemporáneo Total 28 sesiones

Horario: Jueves y Viernes de 11,30 a 13 h. aula: 2.38

(S)

Seminarios

(P)

De aula y trabajo de campo

(T)

Trabajo monográfico sobre una obra o un artista

(AV)

Examen/ prueba: dos exámenes (fecha del primer examen a concretar)

Sistema de evaluación

Mecanismo de evaluación	Codificación/Descripción -criterios Tipología TPD	Observaciones	0	Actividad
Asistencia participación (AS) activa 10	Asistencia participación	Entrega ficha		Asistencia Prácticas
Taller evaluación 50				

Informes y trabajos

Otros (AA)

Total
100

Bibliografía y recursos de información

Bibliografía básica y general:

- J. GUDIOL CUNILL Nocions d'arqueologia sagrada catalana, Vic, 1933
 Cesar MARTINELL L'Art Català sota la unitat espanyola, Barcelona, 1933
 J. AINAUD, S. ALCOLEA, J. Gudiol Arte de España: Cataluña, Barcelona, Ed. Seix Barral, 1953
 S. GASCH L'expansió de l'art català al món, Barcelona, 1953
 J. GUDIOL et alii Arte en Cataluña, Madrid, Noguer, 1974-1978 (Tierras de España), 2 vols.
 L'art Català, Barcelona, Aymà, 1955-8, 2 vols.
 M. DURLIAT l'Art català, Barcelona, Juventud, 1967
 L'art a Catalunya, Barcelona, Nauta, 1983 (Dolça Catalunya), 1983, 2 vols.
 Història de l'Art Català, Barcelona, ed. 62, 1983-1986, 8 vols.
 Art Català: estat de la qüestió, Barcelona, Diputació/Caixa de Catalunya, 1984
 A. CIRICI El arte catalán, Madrid, Alianza Editorial, 1988
 J. R. TRIADÓ Arte en Cataluña, Madrid, Cátedra, 1994
 Art de Catalunya, Barcelona, ed. l'Izard, 16 vols
 S. ALCOLEA Catalunya-Europa. L'art català dins d'Europa, Barcelona, Pòtic, 2003
- Corpus de pintures romàniques, Barcelona, Inventari del Patrimoni Arqueològic de Catalunya, 1990-1994, 2 vols.
 Corpus de sepulcres megalítics de Catalunya, idem,
 A CIRICI L'arquitectura catalana, Palma de Mallorca, 1955
 X. BARRAL Les catedrals de Catalunya, Barcelona, ed. 62, 1994
 Idem L'arqueologia a Catalunya, Barcelona, ed. Destino, 1989
 E. JUNYENT L'arquitectura religiosa a Catalunya abans del romànic, Barcelona, 1983
 Idem Cataluña, Madrid, Ed. Encuentro, 1980 (España Románica), 2 vols.
 X. BARRAL l'Art preromànic català, Barcelona, ed. 62, 1981
 Catalunya Romànica, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 1974-1999, 27 vols.
 Monumenta Cataloniae, Barcelona, ed. Alpha
 Cataluña, Madrid, Ed. Encuentro, 1987(España Gótica)
 F. ESPAÑOL El gòtic català, Barcelona, Fundació Caixa de Manresa/ed. Angle, 2002
- F. ESPAÑOL i J. YARZA, El romànic català, Barcelona, Fundació Caixa de Manresa/ ed. Angle, 2997
 L'art gòtic a Catalunya, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2003-2009, 10 vols.

Bibliografía complementaria

Catalogos et alii:

- Thesaurus, Barcelona, La Caixa, 1985 (vol. Cat. i d'estudis)
 Millenium, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1989
 Catalunya Medieval, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1992
 Prefiguració, Barcelona, MNAC, 1992
 L'artista-artesà a la Corona d'Aragó, Lleida, UDL/IEI, 1999
 Pallium, Tarragona, catedral de, 1992
 Fidei Speculum, Tortosa, catedral de /La Caixa, 2000
 Pulchra, Lleida, MDICL, 1993
 Catalonia, Madrid, Ministerio de Educación y Cultura, 1997
 La Seu Vella de Lleida. La catedral, els artistes i els promotors, Barcelona, Gen. de Cat., 1991
 Seu Vella. L'esplendor retrobada, Genar. de Cat./Dep. de Cultura i La Caixa, 2003
 Museu Diocesà i Comarcal de Solsona, Barcelona, Gen. de Cat., 1990
 Jaume Huguet 500 anys, Barcelona, Gen. de Cat., 1993
 Fons del Museu Frederic Marès. Catàleg d'escultura i pintura medievals, Barcelona, Ajunt. de, 1991
 Cervera. Tresors secrets. La formació d'un Museu, Museu comarcal de Cervera, 2001.
 Románico y gótico de la colección Francisco Godia, Barcelona, Fundación Francisco Godia, 2001
 La Barcelona gòtica, Barcelona, Museu d'H⁸ de la Ciutat, 1999
 Petrasalbas, Monestir de pedralbes, Barcelona, Ajunt. de... , 2000
 La pintura gòtica hispanoflamenca. Bartolomé Bermejo i la seva època, Barcelona, MNAC/Mus. de Bellas Artes de Bilbao, 2003
 Joan MOLINA ed. Bernat Martorell: la tardor del gòtic català, Girona, Museu d'Art de Girona, 2003.
 Cofres d'amor, Castelló de la Plana, Museu de Belles Arts de Castelló/ Fundación Blasco de Alagón, 2007
 M. WOLFF ed. Northern european and spanish Paintings before 1600 in the Art Institute of Chicago, New Haven and London, Yale University Press (Udl).
 J YARZA "Artista-artesano en el gótico catalán", Lambard, III, 1987, pp.129-170
 Idem "El pintor en Cataluña en torno a 1400", Boletín del Museo e Instituto Camón Aznar, XX, 1985, pp.
 F. ESPAÑOL "La transmisión del conocimiento artístico en la Corona de Aragón (s. XIV-XV)", Cuadernos del CEMYR, 5, 1997, pp. 73-113

- Idem Els escenaris del rei. Art i monarquia a la Corona d'Aragó, Manresa, ed. Angle, 2001
- Idem "Els escenaris litúrgics de la catedral de Girona (s. XI-XIV)", Hortus Artium Deliciarum, 11 (2005), pàg. 213-231
- Congrés de la Seu Vella de Lleida. Actes, Lleida, la Paeria, 1991.
- F. FITÉ "Ritual i cerimònia a la seu vella de Lleida: les devocions, aniversaris i fundacions", Imágenes y promotores en el arte medieval. Miscelánea en homenaje a Joaquín Yarza Luaces, Universitat Autònoma de Barcelona, Servei de Publicacions, 2001, pàg. 373-390.
- P. RODRIGUEZ BARRAL La justicia del más allá. Iconografía en la Corona de Aragón en la Baja Edad Media, Universitat de València, 2007
- P. FREIXAS L'art gòtic a Girona, segles XIII i XV, Girona, 1983
- Rosa ALCOY "Els segles de l'Edat Mitjana", a Relacions artístiques amb l'exterior. Index General, Barcelona, Edic. l'Isard, 2003 (Art de Catalunya, 15), pàg. 12-109.
- V.V.A.A. La catedral de la Seu d'Urgell, Barcelona, ed. Angle, 2000
- V.V.A.A. La catedral de Girona, Barcelona, Lunberg, 2002
- Victòria ALMUNÍ La catedral de Tortosa als segles del gòtic, Benicarló, Onada ed., 2007, 2 vols.
- J.RUBIO BALAGUER Vida española en la época gótica, Montserrat, Publicacions de l'abadia de, 1985
- J. MOLINA "Contemplar, meditar, resar. Funció i ús de les imatges de devoció al voltant del 1500", a L'art a Catalunya en temps de Carles I, Madrid, 2000, pàg. 89-105
- Arquitectura i urbanisme
- A. CIRICI Arquitectura gòtica catalana, Barcelona, Lumen, 1973
- Idem L'Art gòtic català, segles XIII-XIV, Barcelona, ed. 62, 1974
- Idem L'Art gòtic català, segles XV-XVI, Barcelona, ed. 62, 1979
- J. FUGUET Arquitectura dels templers a Catalunya, Barcelona, Dalmau, 1995
- L'art gòtic a Catalunya. Arquitectura I (catedrals, monestirs i altres edificis religiosos), Barcelona, Enciclopèdia catalana, 2002
- L'art gòtic a Catalunya. Arquitectura II (catedrals, monestirs i altres edificis religiosos), Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2003
- L'art gòtic a Catalunya. Arquitectura III (dels palaus a les masies), Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2003
- Arquitectura religiosa antiga i medieval, Art de Catalunya, 1999, vol.4.
- Urbanisme, arquitectura civil i industrial, a Art de Catalunya, 1998, vol. 3
- A. GUDIOL El claustre de Vic, Vic, 1982 (reed.)
- Filanfiere di CANDIDA GONZAGA, Ad. FLORENSA, G. FORTEZA, C. MARTINELL, J. PUIG I CADAFAICH, J. RUBIÓ L'architecture gothique civile en Catalogne, ed. de la Fundació Cambó, Mataró, Impr. Minerva, 1935
- A. DURAN i SANPERE La casa de la ciutat de Barcelona, Barcelona, Librería Francisco Puig, 1927
- Idem i A. FLORENSA El palacio de los marqueses de la Floresta, de Tárrega, Tárrega, F. Camps Calmet, 1958.
- Joaquim BASSEGODA La catedral de Gerona. Apuntes para una monografía de este monumento, Barcelona, Asociación de Arquitectos de Cataluña, Tipografía de Fidel Giró, 1889 (edició facsímil), Sevilla, Extramuros Edición, S. L., 2008)
- Façana gòtica del palau de la Generalitat de Catalunya, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1999
- J.AINAUD El palau de la Generalitat de Catalunya, Barcelona, Gen. de Cat., 1990
- E. RIU/ A.TORRA/ A.PASTOR La capella de Santa Àgata del palau reial major de Barcelona, Barcelona, 1999
- E. ORTOLL "Algunas consideraciones sobre la iglesia de Santa Caterina de Barcelona", a Locus Amoenus, 2, 1997, pàg. 47-63
- F. FITÉ "La Seu Vella de Lleida i la introducció de l'arquitectura gòtica a Catalunya", Acta Mediaevalia, 25 (2003-4), pàg. 1071-1109
- Idem "Senderes i hospitals del camí de Sant Jaume a Catalunya", El camí de Sant Jaume i Catalunya. Actes del Congrés Internacional celebrat a Barcelona, Cervera i Lleida, els dies 16, 17 i 18 d'octubre de 2003, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 2007, pàg. 332-350.
- Idem "Expansió de l'arquitectura religiosa gòtica a les terres de Lleida", Arrels cristianes. Presència i significació del cristianisme en la història i societat de Lleida: vol. II- Temps de consolidació. La Baixa Edat Mitjana. Segles XIII-XV, Lleida, Pagès ed. i Bisbat de Lleida, 2008, pàg. 491-540.
- Idem "La Seu Vella de Lleida", Ibidem, pàg. 397-446
- Idem "El campanar de la Seu Vella de Lleida", ibidem, pàg. 447-456

Escultura

- Escultura antiga i medieval, a Art de Catalunya, 1997, vol. 6
- L'art gòtic a Catalunya: escultura I (La configuració de l'estil), Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2007
- L'art gòtic a Catalunya: escultura II (De la plenitud a les darreres tendències foranes), Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2007
- A. DURAN I SANPERE/ J. AINAUD Escultura gòtica (Ars Hispaniae, VIII)
- A. DURAN I SANPERE Els retaules de pedra, Barcelona, ed. Alpha, 1932, 2 vols.
- F.MARÉS Las tumbas reales de Poblet, Barcelona, 1952
- M.R. TERES Pere Ça Anglada, Barcelona, Artestudi, 1987
- Fr. ESPAÑOL Guillem Seguer de Montblanc, Montblanc, 1994
- Idem El escultor Bartomeu de Robio y Lleida, Lleida, UDL, 1994
- Idem "L'escultor Joan de Tournai a Catalunya", Anuari de l'Institut d'Estudis Gironins, XXXIII, 1994, pp. 379-432
- Idem « Une nouvelle approche des tombeaux royaux de Santes Creus », Memory und Oblivion, Kluwe Academic Publishers, 2003
- Pere BESERAN Jordi de Deu i l'italianisme en l'escultura catalana del segle XIV, Diputació de Tarragona, 2003
- J. BRACONS Catàleg de l'escultura gòtica del Museu Episcopal de Vic, Vic, 1983.
- J. VALERO "Pere Sanglada en el context de l'escultura internacional catalana i europea", Locus Amoenus, 6 (2002-3), pàg. 41-55
- F. FITÉ "L'alberg i l'inventari patrimonial de Rotllí Gualter, escultor i mestre d'obra de la Seu de Lleida (1442)", Seu Vella, 3 (2001), pàg. 123-148.
- Idem "El monument funerari de l'ardiaca major de la Seu Vella de Lleida Berenguer Barutell", Acta Mediaevalia, 22, vol. 2, pàg. 617-669.

Pintura/miniatura/vidriera

- Pintura antiga i medieval, a Art de Catalunya, 1998, vol. 8
- J. CAMON AZNAR Pintura medieval española, Madrid Espasa Calpe, 1966 (Summa Artis)
- Ch.R.POST A History of spanish Painting, Cambridge, 1930-1947, 10 vols.
- Pintura española, Milà, Electa, 1996, vol. 1 (J. Yarza)
- A.L. MAYER La pintura española, Barcelona, Labor, 1937(1926)
- J. SUREDA El gòtic català. Pintura, Barcelona, 1977
- Idem La pintura gòtica catalana del segle XIV, Sant Cugat del Vallès, 1989 (Coneguem Catalunya)
- A.M.BLASCO Les pintures murals del Palau Reial Major de Barcelona, Barcelona, Ajuntament de, 1993

- Marisa MELERO La pintura sobre tabla del gótico lineal, Universitat Autònoma de Barcelona, 2005 (Memoria Artium, 3)
 100 obres de pintura catalana del MNAC (Guia), Barcelona, Pòrtic Guies, 2002
 I. PUIG Jaume Ferrer II, pintor de la Paeria de Lleida, Lleida, Ajuntament de Lleida/ Pagès ed. S.I., 2005
 J.GUDIOL/ S.ALCOLEA Pintura gòtica catalana, Barcelona, Polígrafa, 1986
 J.GUDIOL Pintura gòtica, Madrid, 1955 (Ars Hispaniae, IX)
 L'Art Gòtic a Catalunya. De l'inici a l'Italianisme: Pintura I, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2005
 L'Art Gòtic a Catalunya. El corrent Internacional: Pintura II, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2005
 L'Art Gòtic a Catalunya. Darreres manifestacions: Pintura III, Barcelona, Enciclopèdia Catalana, 2006
 J. GUDIOL Huguet, Barcelona, 1948
 Idem Lluís Borrassà, Barcelona, 1925
 Idem Bernardo Martorell, Madrid, CSIC, 1959
 A. VELASCO El mestre de Vielha: un pintor del tardogòtic entre Catalunya i Aragó, Lleida, UDL, 2006
 C. GASCO i T. FONT Els retaules gòtics de la Vall de La Vansa i Tuixèn, Barcelona, Generalitat de Catalunya. Dep. de Cultura, 2006
 J. MOLINA Jaume Huguet, Madrid, 1992(Cuadernos de Arte Español)
 Idem Arte, devoción y poder en la pintura tardogòtica catalana, Univ. de Murcia, 1999
 J. DOMINGUEZ La miniatura española, Barcelona, 1930, 2 vols.
 E. YOUNG Bartolomé Bermejo, London, 1975
 J. YARZA Retaules gòtics de la Seu de Manresa, Manresa, ed.Angle, 1993
 Idem "Ferrer Bassa revisado", a Studi in onore di Angiola Maria Romanini. Arte d'Occidente, Roma, ed. Sintesi Informazione, 1999, vol. 2, pàg. 715-725.
 R. ALCOY Pintures del gòtic a Lleida, Lleida, 1090
 Idem San Jorge y la princesa, Publicacions de la Universitat de Barcelona, 2004
 Idem /M.MIRET Joan Mates, Vic. Ed. AUSA, 1998
 G.COLL Manuscrits jurídics i il·luminació, Barcelona, Curial, 1995
 J.PLANAS El esplendor del gòtic catalán, Lleida, Est.General, 1998
 Idem "Los códices ilustrados de Francesc Eiximenis: análisis de su iconografía", a Anuario del Departamento de Historia y Teoría del Arte, IX-X (1997-1998), pàg. 73-90.
 Idem "Plegarias iluminadas: libros de horas conservados en bibliotecas catalanas, De Arte, 6 (2007), pàg. 75-106
 El martirologi, un llibre miniat entorn del 1400, Girona, Museu d'Art, 1993
 Joan SUREDA Un cert Jaume Huguet, Barcelona, Caixa de Terrassa, 1994
 Libro de Horas de la reina Maria de Navarra, Barcelona, M. Moleiro ed., 1996 (text estudi de J. Yarza).
 Psalterium Glosatum. Salterio Anglo-catalan (París, Bibl. Nac. de França, Lat. 8846), Barcelona, M. Moleiro ed., 2004.
 Rosa ALCOY El retaule de Santa Anna del castell reial de Mallorca i els seus mestres. Dels Bassa a Destorrents (1345-1348), Palma de Mallorca, J.J. Olañeta ed., 2000
 F. FITÉ i C. BERLABÉ "L'estada a Lleida de Bernat Martorell i Rafael Gregori i la policromia del retaule major de la Seu Vella", Locus Amoenus, 2 (1996), pàg. 103-110
 F. FITE "Estada a Lleida de Pere Garcia de Benavarri", Occidens, 1 (1984), pàg. 97-101.
 Idem "Noves dades sobre l'activitat pictòrica a la Seu Vella de Lleida, segle XIV", Lambard, VIII-1995 (1996), pàg. 75-97
 A. VELASCO "Pere Garcia de Benavarri y el retablo mayor del convento de San Francisco de Barbastro", Locus Amoenus, 6 (2002-3), pàg. 75-89.
 Idem "Revisant Pere Garcia de Benavarri. Noves precisions a l'etapa saragossana", Locus Amoenus, 8 (2005-6), pàg. 81-103
 V.NIETO La vidriera española, Madrid, 1998
 Els vitralls del monestir de Santes Creus, Barcelona, IEC, 1992
 Els vitralls de la catedral de Girona, Barcelona, IEC, 1987
 Els vitralls medievals de l'església de Santa Maria del Mar, Barcelona, IEC
 Els vitralls de la catedral de Barcelona, Barcelona, IEC
 La vidriera española, del gòtic al s. XX, Madrid, 2001 (cat.)
 Xavier BARRAL I ALTET Vidrieras medievales de Cataluña, Barcelona, Lunewerg ed., 2000
 F. FITÉ "Els vitrallers de la Seu Vella de Lleida", Seu Vella, 2 (2000), pàg. 61-80.
 Joan VILA-GRAU El vitrall gòtic a Catalunya. Descoberta de la taula de vitraller de Girona, Barcelona, Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, 1985
 F. FITÉ i A. VELASCO "De scriptoribus, illuminatoribus i librateriis a la Lleida baixmedieval", Actes del XV Congrés del CEHA, Palma de Mallorca, 2008, vol. 2, pàg. 1507-1524.

Artes suntuarias y del objeto

- L'art gòtic a Catalunya: Arts de l'objecte, Enciclopèdia Catalana, Barcelona, 2009
 Maravillas de la España medieval. Tesoro sagrado y monarquía, Madrid, ed. El Viso, ed. Junta Castilla y Leon/Caja España, 2001
 Reliquias y reliquiarios en la expansión mediterránea de la Corona de Aragón, Nàpols, 1998
 Tresors del palau de la Generalitat de Catalunya, Barcelona, Gen. de Cat., 2000
 N. de DALMASES L'orfebreria, Barcelona, 1979 (Conèixer Catalunya)
 Ibid. Orfebreria medieval catalana: Barcelona 1300-1500, Barcelona, IEC, 1992, 2 vols.
 F. FITÉ "Jaume Ferrer, pintor cde la seu de Lleida, il·luminació de draps imperials", Locus Amoenus, 8 (2005-2006), pàg. 67-80
 Idem "Franci Gomar i el nou cor de la Seu Vella de Lleida", Seu Vella, 2 (2000), pàg. 185-230.

ÉPOCAS MODERNA Y CONTEMPORANEA

- AA.DD., Domènech y Montaner, Barcelona, 1963 (Cuadernos de arquitectura, núm. 52-53).

- AA.DD., *Xavier Nogués (Barcelona, 1873–1941)*, Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1967.
- AA.DD., *Les avantguardes a Catalunya*, en *L'Avenç*, núm. 19 (setembre de 1979), pp. 17–48.
- AA.DD., *L'Exposició Internacional de Barcelona del 1929: Arquitectura i arts decoratives*, Barcelona, L'Avenç, 1979.
- AA.DD., *Salvador Dalí: Rétrospective, 1920–1980*, París, Centre Pompidou, 1979.
- AA.DD., *Gargallo, 1881–1981: Exposició del centenari*, Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1981.
- AA.DD., *Joan Miró, anys 20: Mutació de la realitat*, Barcelona, Fundació Miró, 1983.
- AA.DD., *400 obres de Salvador Dalí, del 1914 al 1983*, Barcelona, Generalitat de Catalunya/Ministeri de Cultura/Caixa de Pensions, 1983.
- AA.DD., *Joaquim Sunyer (1874–1956)* (catàleg), Madrid, Fundación Caja de Pensiones, 1983.
- AA.DD., *Julio González*, Madrid, Ministerio de Cultura, 1983.
- AA.DD., *400 obres de Salvador Dalí, del 1914 al 1983*, Barcelona, Generalitat de Catalunya/Ministerio de Cultura/Caixa de Pensions, 1983.
- AA.DD., *Arte catalán: Estado de la cuestión [V Congreso Nacional de Historia del Arte]*, Barcelona, Diputació de Barcelona/Caixa d'Estalvis de Catalunya, 1984.
- AA.DD., *Apel·les Mestres (1854–1936): En el cinquantenari de la seva mort, 1936–1986*, Barcelona, Fundació Jaume I, 1985.
- AA.DD., *Torres-García: Estructura–dibuix–símbol*, Barcelona, Fundació Miró, 1986.
- AA.DD., *Homenatge a Barcelona: La ciutat i les seves arts, 1888–1936*, Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1987.
- AA.DD., *Catàleg de pintura, segles XIX i XX (Fons del Museu d'Art Modern)*, Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1987.
- AA.DD., *L'arquitectura dels anys 50 a Barcelona* (catàleg), Barcelona, Caixa de Catalunya/ETSAV, 1987.
- AA.DD., *Elies Rogent i la Universitat de Barcelona*, Barcelona, Generalitat de Catalunya/Universitat de Barcelona, 1988.
- AA.DD., *Joaquín Torres-García: Època catalana (1908–1928)*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1988.
- AA.DD., *Obra de Joan Miró: Dibuixos, pintura, escultura, ceràmica, tèxtils*, Barcelona, Fundació Miró, 1988.
- AA.DD., *Surrealismo en Cataluña, 1924–1936*, Barcelona, Polígrafa, 1988.
- AA.DD., *Le Corbusier i Barcelona* (catàleg), Barcelona, Fundació Caixa de Catalunya, 1988.
- AA.DD., *El Barroc català (Actes de les jornades celebrades a Girona els dies 17–19 de desembre de 1987)*, Barcelona, Quaderns Crema, 1989.
- AA.DD., *Josep Puig i Cadafalch: L'arquitectura entre la casa i la ciutat* (catàleg), Barcelona, Fundació Caixa de Pensions, 1989.
- AA.DD., *L'avantguarda de l'escultura catalana*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1989.
- AA.DD., *Antoni de Moragas Gallissà: Homenatge*, Barcelona, Gustavo Gili/FAD, 1989.
- AA.DD., *La formació de l'Eixample de Barcelona: Aproximacions a un fenomen urbà*, Barcelona, Olimpíada Cultural, 1990.
- AA.DD., *Puig i Cadafalch: L'arquitectura entre la casa i la ciutat*, catàleg de l'exposició de la Fundació Caixa de Pensions (Barcelona, 4 de desembre de 1989–11 de febrer de 1990).
- AA.DD., *El Quadrat d'Or: 150 cases al centre de la Barcelona modernista (Guia)*, Barcelona, Olimpíada Cultural/Ajuntament de Barcelona, 1990.
- AA.DD., *Josep Obiols* (catàleg), Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1990.
- AA.DD., *Picasso, Miró, Dalí y los orígenes del arte contemporáneo en España, 1900–1936*, Madrid, Centro de Arte Reina Sofía, 1991.
- AA.DD., *Torres-García*, Madrid–València, Ministerio de Cultura/Generalitat Valenciana, 1991.
- AA.DD., *Avantguardes a Catalunya (1906–1939)*, Barcelona, Fundació Caixa de Catalunya, 1992.
- AA.DD., *L'Escola d'Olot: J. Berga, J. Vayreda, M. Vayreda*, Barcelona, Fundació "la Caixa", 1993.
- AA.DD., *100 anys de paisatgisme català: Centenari de la mort de Lluís Rigalt*, Ramon Martí Alsina i Joaquim Vayreda, Barcelona, Fundació Cultural Mapfre Vida/MNAC, 1994.
- AA.DD., *Xavier Nogués (1873–1941)*, Barcelona, Àmbit, 2010.
- Dawn Ades, *Dalí*, Londres, Thames & Hudson, 1982.
- , *Salvador Dalí*, Barcelona, Folio, 1984.
- Vicente Aguilera Cerni, *Ortega y D'Ors en la cultura artística española*, Madrid, Ciencia Nueva, 1966.
- , *Julio, Juan Roberto González: Itinerario de una dinastía*, Barcelona, Polígrafa, 1973.

- Joan Ainaud de Lasarte, *Eugeni d'Ors i els artistes catalans*, Barcelona, Reial Acadèmia de Belles Arts de Sant Jordi, 1981.
- , *La pintura catalana: De l'esplendor del Gòtic al Barroc*, Ginebra-Barcelona, Skira/Carroggio, 1990.
- , *La pintura catalana: Del segle XIX al sorprenent segle XX*, Barcelona, Skira/Carroggio, 1991.
- Santiago Alcolea Gil, *La pintura en Barcelona durante el siglo XVIII*, 2. vol., Barcelona, Anales y Boletín de los Museos de Arte de Barcelona, tt. xiv (1959–1960) i vi (1961–1962).
- Santiago Alcolea Gil, Alexandre Cirici Pellicer i Josep Termes Ardèvol, *La Universidad de Barcelona: Estudios histórico-artísticos*, Barcelona, Universidad de Barcelona, 1971.
- Santiago Alcolea, Dolores Lamarca, Pilar Llopart i Jordi Torra, *Història de la Universitat de Barcelona*, Barcelona, Universitat de Barcelona, 1990.
- Pedro Almeida Cabrera, *Néstor (1887–1938), un canario cosmopolita*, Las Palmas de Gran Canaria-Madrid, Real Sociedad Económica de Amigos del País, 1987.
- Jean Anguera, *Gargallo*, París, Carmen Martínez, 1979.
- Carme Arenas i Núria Cabré, *Les avantguardes a Europa i a Catalunya*, Barcelona, La Magrana, 1989.
- Joan Bassegoda i Nonell, *El gran Gaudí*, Sabadell, AUSA, 1989.
- Knud Bastlund, *José Luis Sert: Architecture, city planning, urban design*, pròleg de Sigfried Giedion, Zuric, Les Éditions d'Architecture/Artemis, 1967.
- Rafael Benet, *El escultor Manolo Hugué*, Barcelona, Argos, 1942.
- , *Darío de Regoyos: El impresionismo y más allá del impresionismo*, Barcelona, Iberia/Joaquín Gil, 1944.
- , *Isidro Nonell y su época*, Barcelona, Iberia, s.d. [1947].
- , *Xavier Nogués, caricaturista i pintor*, Barcelona, Omega, 1949.
- , *Sunyer*, Barcelona, Polígrafa, 1975.
- Rafael Benet i Marçal Olivari, *El pintor Manuel Humbert*, Barcelona, Edimar, 1960.
- Montserrat Blanch, *Manolo [Hugué]*, Barcelona, Polígrafa, 1972.
- Oriol Bohigas, *Barcelona entre el Pla Cerdà i el barraquisme*, Barcelona, Edicions 62, 1963.
- , *Polèmica d'arquitectura catalana*, Barcelona, Edicions 62, 1970.
- , *Reconstrucció de Barcelona*, Barcelona, Edicions 62, 1985.
- , «L'arquitectura: Noucentisme i "Novocento"», en *Serra d'Or*, núm. 8 (agost de 1964), pp. 495–498.
- Oriol Bohigas i Leopold Pomès, *Arquitectura modernista*, Barcelona, Lumen, 1968.
- , *Reseña y catálogo de la arquitectura modernista*, Barcelona, Lumen, 1973.
- Antonio Bonet Correa et al., *La polémica ingenieros-arquitectos en España (Siglo XIX)*, Madrid, Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos/Turner, 1985.
- Carmina Borbonet, *Ismael Smith, precursor del Noucentisme: Escultures, dibuixos i gravats* (catàleg), Barcelona, Sala d'Art Artur Ramon, 1989.
- Maria Lluïsa Borràs, *Enric C. Ricart, de la pintura al gravat: Exposició del centenari, 1893–1993*, Vilanova i la Geltrú, Biblioteca-Museu V. Balaguer, 1993.
- Alain Bosquet, *Dalí desnudado*, Buenos Aires, Paidós, 1967.
- Teresa Camps, *Enric Casanovas* (catàleg), Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1984–1985.
- Jordi A. Carbonell i Jordi González, *Joaquim Vayreda*, Sabadell, AUSA, 1993.
- Raimond Casellas, *El dibuixant paisista Lluís Rigalt*, Barcelona, L'Avenç, 1900. [<http://www.cervantesvirtual.com/obra-visor/el-dibuixant-paisista-lluís-rigalt-0/html/>]
- Jordi Castellanos, *Raimon Casellas i el modernisme*, 2 vol., Barcelona, Curial/Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1983.
- , «Josep Pijoan i els orígens del Noucentisme», en *Els Marges (Revista de llengua i literatura)*, núm. 14 (1978), pp. 31–49.
- Alberto del Castillo i Alexandre Cirici, *José María Sert: Su vida y su obra*, Barcelona-Buenos Aires, Argos, 1949.
- Francesc Català-Roca, *Miró, noranta anys*, Barcelona, Edicions 62/Fundació Miró, 1984.
- Ildelfonso Cerdá, *Teoría general de la urbanización y aplicación de sus principios y doctrinas a la reforma y ensanche de Barcelona*, Madrid, Imprenta Española, 1867.

Maria Àngela Cerdà i Surroca, *Els pre-rafaelites a Catalunya*, Barcelona, Curial, 1982.

Carlos Cid Priego i Anna Riera i Mora, *La vida y la obra del escultor neoclásico catalán Damià Campeny i Estrany*, Barcelona, Biblioteca de Catalunya/Caixa Laietana, 1998.

Alexandre Cirici Pellicer, *Miró y la imaginación*, Barcelona, Omega, 1949.

—, *El arte modernista catalán*, Barcelona, Aymà, 1951.

—, *L'art català (1955–1959)*, Barcelona, Alianza, 1988.

—, *L'arquitectura catalana (1955)*, Barcelona, Teide, 1975.

—, *L'art català contemporani*, Barcelona, Edicions 62, 1970.

—, *Miró en su obra*, Barcelona, Labor, 1970.

—, *Miró llegit: Una aproximació estructural a l'obra de Joan Miró*, Barcelona, Edicions 62, 1971.

—, *Gargallo i Barcelona*, Barcelona, Ariel, 1975.

—, *Presència de Joan Prats*, Barcelona, Polígrafa, 1976.

—, *Ceràmica catalana*, Barcelona, Destino, 1977.

—, *Miró mirall*, Barcelona, Polígrafa, 1977.

—, «La plàstica noucentista», en *Serra d'Or*, núm. 8 (agost de 1964), pp. 502–507.

—, «Torné Esquius o el formalisme primitivista», en *Serra d'Or*, núm. 211 (abril de 1977), pp. 253–268.

Juan Eduardo Cirlot, *Pintura catalana contemporànea*, Barcelona, Omega, 1961.

Lourdes Cirlot, *La pintura informal en Catalunya*, Barcelona, Anthropos, 1983.

Gustavo Cochet, *Mensajes y pensamientos de un pintor*, Barcelona, Unió Gràfica (Cooperativa obrera), 1936.

Isabel Coll Mirabent, *Santiago Rusiñol*, Sabadell, AUSA, 1992.

José Corredor-Matheos i Josep Maria Muntaner, *Arquitectura industrial a Catalunya, del 1723 al 1929*, Barcelona, Caixa de Barcelona, 1984.

Joan Cortès i Vidal, *70 anys de vida artística barcelonina*, Barcelona, Selecta, 1980.

Pierre Courthion, *Gargallo*, París, Skira, 1937.

René Crevel, *Dalí o el anti-oscurantismo*, Barcelona, Pequeña Biblioteca Calamus Scriptorius, 1978.

—, *L'œuvre complet de Pablo Gargallo*, París, Éditions du xxe siècle, 1973.

Núria de Dalmases i Daniel Giralt-Miracle, *Plateros y joyeros de Catalunya*, Barcelona, Destino, 1985.

Robert Descharnes, *Dalí: La obra y el hombre*, Barcelona, Tusquets, 1989.

Robert Descharnes, Clovis Prévost i Francesc Pujols, *La visió artística i religiosa de Gaudí*, pròleg de Salvador Dalí, Barcelona, Aymà, 1969.

Josep Domènech i Estapà, *Modernismo arquitectónico*, Barcelona, Memorias de la Real Academia de Ciencias y Artes de Barcelona, març de 1912.

Josep M. Domingo i Anna Llovera (dir.), *De realisme: Aproximacions i testimonis*, Lleida, Punctum, 2013.

Mercè Doñate i Montserrat Blanch, *Manolo Hugué* (catàleg), Barcelona, Fundació Caixa de Catalunya/Ajuntament de Barcelona, 1990.

Jacques Dupin, *Miró*, Mèxic, Hermes, 1967.

Marcel Durliat, *Les arts anciens du Roussillon*, Perpinyà, Conseil Général des Pyrénées Orientales, 1954.

Antonio Elías de Molins, *Diccionario biográfico y bibliográfico de artistas y escritores catalanes del siglo XIX*, Barcelona, Fidel Giró, 1889.

Feliu Elias, *Benet Mercadé: La seva vida i la seva obra*, Barcelona, Junta Municipal d'Exposicions d'Art de Barcelona, 1921.

—, *Simó Gómez: Història verídica d'un pintor del Poble Sec*, Barcelona, Junta Municipal d'Exposicions d'Art de Barcelona, 1923.

—, *L'escultura catalana moderna*, Barcelona, Barcino, 1926.

Jaume Fàbrega i Colom (comp.), *Fidel Aguilar (1894–1917)*, Girona, Ajuntament de Girona/Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya i Balears, 1972.

Esteve Fàbregas Barri, *Josep de Togores*, Barcelona, Aedos, 1970.

Maria del Carme Farré i Sanpera (ed.), *L'arquitectura en la història de Catalunya*, Barcelona, Caixa de Catalunya, 1987.

- Joaquim Folch i Torres, *El pintor Martí i Alsina*, Barcelona, Junta Municipal d'Exposicions d'Art de Barcelona, 1920.
- , *Fortuny*, Reus, Rosa de Reus, 1962.
- Joaquim Folch i Torres (dir.), *L'art català*, Barcelona, Aymà, 1958–1961.
- Francesc Fontbona, *La crisi del Modernisme artístic*, Barcelona, Curial, 1975.
- , *El paisatgisme a Catalunya*, Barcelona, Destino, 1979.
- , *Del Neoclassicisme a la Restauració, 1808–1888 (Història de l'art català, vi)*, Barcelona, Edicions 62, 1983.
- , *Pidelaserra*, Barcelona, Labor, 1991.
- , *La xilografia a Catalunya entre 1800 i 1923*, Barcelona, Biblioteca de Catalunya, 1992.
- , «Esteve Monegal, artista noucentista (1888–1970)», en *D'Art*, Universitat de Barcelona, núm. 1 (1972), pp. 87–100.
- Francesc Fontbona i Francesc Miralles, *Anglada-Camarasa*, Barcelona, Polígrafa, 1981.
- , *Del Modernisme al Noucentisme, 1888–1917 (Història de l'art català, vii)*, Barcelona, Edicions 62, 1985.
- Francesc Fontbona, Narcís Oller, Carmen Rodríguez i Gemma Romagosa, *Modest Urgell*, Barcelona, Fundació "la Caixa", 1992.
- Carles Fontseré, *Memòries d'un cartellista català (1931–1939)*, Barcelona, Pòrtic, 1995.
- Mireia Freixa, *Modernisme i Noucentisme a Terrassa*, Terrassa, Xarxa de Biblioteques Soler i Palet, 1984.
- Julián Gállego, Pierrette Gargallo-Anguera, Josep Palau i Fabre i Rafael Santos Torroella, *Gargallo [Exposición del centenario, 1881–1981]*, Madrid, Ministerio de Cultura, 1981.
- Albert Garcia Espuche, *El Quadrat d'Or, centre de la Barcelona modernista*, Barcelona, O.C./Lunwerg, 1990.
- Jesús García Gallego, *La recepción del surrealismo en España (1924–1931): La crítica en las revistas literarias en castellano y catalán*, Granada, Antonio Ubago/Interdisciplinar, 1984.
- , «La recepción del surrealismo en Cataluña», en Francisco Lafarga (ed.), *Imágenes de Francia en las letras hispánicas*, Barcelona, Promociones y Publicaciones Universitarias, 1989, pp. 355–364.
- Manuel García Martín, *Estatuaria pública de Barcelona*, Barcelona, Catalana de Gas y Electricidad S.A., 1984–1986.
- Sebastià Gasch, *La pintura catalana contemporànea*, Barcelona, Comissariat de Propaganda de la Generalitat de Catalunya, 1937.
- , *L'expansió de l'art català al món*, Barcelona, Imprenta Clarasó, 1953.
- , *Joan Miró*, Barcelona, Alcides, 1963.
- , *Escrits d'art i d'avantguarda (1925–1938)*, ed. J.M. Minguet i Batllori, Barcelona, Edicions del Mall, 1987.
- , «L'art d'avantguarda a Barcelona», en *D'Ací i d'Allà*, núm. 179 (desembre de 1934), p. 66.
- Antoni Gaudí, *Manuscritos, artículos, conversaciones y dibujos*, Múrcia, Colegio Oficial de Aparejadores y Arquitectos Técnicos de Murcia, 1982.
- Juan Antonio Gaya Nuño, *J. Clarà*, Barcelona, Galerías Layetanas, 1948.
- Pere Gimferrer, *Miró, colpir sense nafrar*, Barcelona, Polígrafa, 1978.
- Carles González López i Montserrat Martí Ayxelà, *Mariano Fortuny Marsal*, 2 vol., Barcelona, Diccionari Ràfols, 1989.
- Christopher Green i Hilton Kramer, *Joan Miró i la mort de la pintura*, Barcelona, Barcanova, 1991.
- Josep Emili Hernández Cros, Gabriel Mora i Xavier Pouplana, *Arquitectura de Barcelona*, Barcelona, Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya, 1990.
- Pere Hereu Payet (ed.), *L'arquitectura d'Elies Rogent*, Barcelona, Col·legi d'Arquitectes de Barcelona, 1986.
- José Manuel Infiesta Monterde, *Un siglo de escultura catalana*, Barcelona, Àurea, 1974.
- , *Clarà*, Barcelona, Nou Art Thor, 1979.
- , *Julio Antonio Rodríguez i Hernández*, Barcelona, Nou Art Thor, 1979.
- Enric Jardí Casany, *Tres diguem-ne desarrelats (Pijoan, D'Ors, Gaziol)*, Barcelona, Selecta, 1966.
- , *Eugeni d'Ors: Obra i vida*, Barcelona, Aymà, 1967 [reed.: Barcelona, Quaderns Crema, 1990].
- , *Nonell*, Barcelona, Polígrafa, 1969.
- , *Torres-Garcia*, Barcelona, Polígrafa, 1973.

- , *J. Mir*, Barcelona, Polígrafa, 1975.
- , *Puig i Cadafalch, arquitecte, polític i historiador de l'art*, Barcelona, Ariel, 1975.
- , *Història del Cercle Artístic de Sant Lluc*, Barcelona, Destino, 1976.
- , *El Noucentisme*, Barcelona, Proa, 1980.
- , *Els moviments d'avantguarda a Barcelona*, Barcelona, Edicions del Cotal, 1983.
- , *Joaquín Torres-García: Época catalana (1908–1928)*, Montevideo, Generalitat de Catalunya/Museo Nacional de Artes Visuales, 1988.
- Enric Jardí Casany (ed.), *L'art català contemporani*, Barcelona, Proa, 1972.
- Immaculada Julián, *Les avantguardes pictòriques a Catalunya al segle xx*, Barcelona, Els Llibres de la Frontera, 1986.
- Raquel Lacuesta i Antoni González, *Arquitectura modernista en Catalunya*, Barcelona, Gustavo Gili, 1990.
- Juan José Lahuerta, *Antoni Gaudí: Arquitectura, ideología y política*, Madrid, Electa, 1990.
- Juan José Lahuerta (ed.), *Gaudí i el seu temps*, Barcelona, Barcanova, 1990.
- Juan José Lahuerta, Carles Muro, Antonio Pizza i Josep Quetglas, *Josep Maria Sostres: Ciudad Diagonal*, Barcelona, CRC Galería de Arquitectura, 1986.
- Lily Litvak, «Alomar and Marinetti: Catalan and Italian futurism», en *Revue des Langues Vivantes*, t. 38 (1972), pp. 585–603 [«Alomar i Marinetti: Futurisme català i futurisme italià», en *Quaderns de Ponent*, núm. 2 (hivern de 1980), pp. 7–26].
- David Mackay, *L'arquitectura moderna a Barcelona (1854–1939)*, Barcelona, Edicions 62, 1989.
- Josep Maria Madurell Marimon, *Pedro Nuynes y Enrique Fernandes, pintores de retablos (Notas para la historia de la pintura catalana de la primera mitad del siglo xvi)*, Barcelona, Anales y Boletín de los Museos de Arte de Barcelona, 1944.
- Rosa Maria Malet, *Joan Miró*, Barcelona, Polígrafa, 1983.
- Antoni Marí i Xavier Sust, «L'avantguarda arquitectònica: maquinistes contra humanistes», en *L'Avenç*, núm. 19 (setembre de 1979), pp. 35–40.
- Cèsar Martinell, *Arquitectura i escultura barroques a Catalunya*, 3 vol., Barcelona, Alpha, 1959–1963 («Monumenta Cataloniae»).
- Cristina Mendoza Garriga (ed.), *Catàleg de la pintura: Segles xix i xx (Fonts del Museu d'Art Modern)*, 2 vol., Barcelona, Ajuntament de Barcelona, 1987.
- Joan Merli i Pahissa, *33 pintors catalans (1937)*, Barcelona, Edhasa, 1976.
- Francesc Miralles, *L'època de les avantguardes, 1917–1970*, Barcelona, Edicions 62, 1983.
- Francesc Miralles i Jaume Solé, *Francesc Camps Ribera*, Barcelona, Fundació Caixa de Barcelona, 1984.
- Rafael Moneo, «La llamada "Escuela de Barcelona"», en *Arquitectura*, Madrid, núm. 121 (gener de 1969), pp. 1–5.
- Salvador Moreno Manzano, *El pintor Pelegrín Clavé*, Mèxic, Instituto de Investigaciones Estéticas/UNAM, 1966.
- , *El escultor Manuel Vilar*, Mèxic, Instituto de Investigaciones Estéticas/UNAM, 1969.
- , *La escultura en la casa Lonja de Barcelona: Neoclasicismo y romanticismo académico*, Barcelona, Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, 1983.
- Manuel Ossorio y Bernard, *Galería biográfica de artistas españoles del siglo xix*, 2 vol., Madrid, Imprenta a cargo de Ramón Moreno, 1868–1869(c. 1883), [reed.: Madrid, Librería Gaudí, 1975].
- Vinyet Panyella, *Cronologia del Noucentisme (Una eina)*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1996.
- Pilar Parcerisas (ed.), *Miró–Dalmau–Gasch: L'aventura de l'art modern, 1918–1937*, Barcelona, Generalitat de Catalunya, 1993.
- Aurora Pérez Santamaría, *Escultura barroca a Catalunya: Els tallers de Barcelona i Vic (c. 1680–1730) —Projecció a Girona*, Lleida, Pous i Pagès, 1988.
- Joan Perucho, *Joan Miró y Catalunya*, Barcelona, Polígrafa, 1968.
- Josep Pla, *Santiago Rusiñol i el seu temps*, Barcelona, Selecta, 1955.
- , *Homenots, 2: Antoni Gaudí, Isidre Nonell, Eugeni d'Ors, Bofill i Mates*, Barcelona, Llibres a Mà, 1987.
- Carlos Pirozzini Martí, *Vicente Rodés: Su vida y sus obras*, Barcelona, Hermanos Tasso, 1891.
- Chandler Rathfon Post, *The Catalan school in the early Renaissance (A history of Spanish Painting*, xii, 1–2), Cambridge (Mass.), Harvard University Press, 1958.
- Antonio Pizza, *Guía de la arquitectura moderna en Barcelona (1928–1936)*, Barcelona, Edicions del Serbal, 1996.

—, «El debate arquitectónico en Barcelona en las postrimerías del franquismo», en *Revista Crítica de Ciências Sociais*, núm. 91 (2010), pp. 107–117 [rccs.revues.org/4173].

Arnau Puig, *Del Renaixement al Barroc*, Barcelona, Taber, 1970.

—, *Les avantguardes artístiques catalanes*, Barcelona, Barcanova, 1993.

Isidre Puig-Boada (ed.), *El pensament de Gaudí*, Barcelona, Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya, 1981.

Francesc Pujols, *El pintor Pidelasserra*, Barcelona, Syra, 1934.

José Francisco Ràfols, *Modernismo y modernistas*, Barcelona, Destino, 1949.

—, *Diccionario biográfico de artistas de Cataluña*, 3 vol., Barcelona, Millà, 1951–1954.

Georges Raillard, *Conversaciones con Joan Miró*, Barcelona, Granica, 1978.

Enric Cristòfor Ricart i Nin, *Memòries*, ed. Ricard Mas Peinado, Barcelona, Parsifal, 1995.

Francesc Xavier Ricomà Vendrell (ed.), *Julio Antonio (1889–1919)*, Tarragona, Museu d'Art Modern, 1983.

Carme Rodríguez i Jorge Torres, *Grup R*, Barcelona, GG, 1994.

Cesáreo Rodríguez Aguilera, *L'art català contemporani (1940–1980)*, Barcelona, Edicions del Cotal, 1982.

Josep Maria Rovira i Gimeno, *La arquitectura noucentista*, Barcelona, ICE/UPC, 1983.

—, *La arquitectura catalana de la modernidad*, Barcelona, UPC, 1987.

Maria Rusiñol, *Santiago Rusiñol vist per la seva filla*, Barcelona, Aedos, 1955.

Carme Sala i Giral, *Miquel Blay, un gran mestre de l'escultura moderna*, Olot, Aubert Impressor, 1981.

Rafael Santos Torroella, *Del romànic al Pop Art*, Barcelona, Edhasa, 1965.

—, *Exposición de esculturas: Julio Antonio* (catàleg), Madrid, Comisaría de exposiciones de la Dirección General de Bellas Artes, 1971.

—, *Francisco Miralles (1848–1901)*, Barcelona, R.M., 1974.

—, *Néstor (su etapa barcelonesa)*, Barcelona, Espasa-Calpe, 1978.

—, *La miel es más dulce que la sangre: Las épocas lorquiana y freudiana de Salvador Dalí*, Barcelona, Seix Barral, 1984.

—, *Salvador Dalí corresponsal de J.V. Foix, 1932–1936*, Barcelona, Mediterrània, 1986.

Enric Satué, *El disseny gràfic a Catalunya*, Barcelona, Els Llibres de la Frontera, 1987.

Émile Schaub-Koch, *Borrell Nicolau, escultor-estatuari*, Barcelona, Real Academia de Bellas Artes de San Jorge, 1953.

Meryle Secrest, *Salvador Dalí: Una vida de escenografía y alucinación*, Madrid, Mondadori, 1987.

Ignasi de Solà-Morales, *Joan Rubió i Bellver y la fortuna del gaudinismo*, Barcelona, La Gaya Ciencia, 1975.

—, *Eclecticismo y vanguardia: El caso de la arquitectura moderna en Cataluña*, Barcelona, Gustavo Gili, 1980.

—, *Gaudí*, Barcelona, Polígrafa, 1983.

—, *Jujol*, Barcelona, Polígrafa, 1990.

—, *Arquitectura modernista: Fi de segle a Barcelona*, Barcelona, Gustavo Gili, 1992.

Ignasi de Solà-Morales i Arantza López de Guereña, *La Plaça Reial de Barcelona: De la utilitat y ornato público a la reforma urbana*, Barcelona, Escuela Técnica Superior de Arquitectura de Barcelona, 1982.

Carles Soldevila (comp.), *Records i opinions de Pere Ynglada*, Barcelona, Aedos, 1959.

Jaume Soler, *J.M. Tamburini*, Barcelona, Fundació Caixa de Barcelona, 1989.

Arturo Soria Puig, *Hacia una teoría general de la urbanización: Introducción a la obra teórica de Ildefonso Cerdá (1815–1876)*, Madrid, Colegio de Ingenieros de Caminos, Canales y Puertos, 1979.

Alícia Suárez i Mercè Vidal, *Els arquitectes Antoni i Ramón Puig i Gairalt: Noucentisme i modernitat*, Barcelona, Curial/Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1993.

Juan Subias Galter, *Un siglo olvidado de pintura catalana*, Barcelona, Amigos de los Museos, 1951.

Judit Subirachs i Burgaya, *L'escultura commemorativa a Barcelona fins al 1936*, Barcelona, La Llar del Llibre, 1986.

—, *L'escultura del segle XIX a Catalunya*, Barcelona, Publicacions de l'Abadia de Montserrat, 1994.

Joan Sureda i Pons, *Torres-Garcia: Fa fascinació del clàssic*, Barcelona, Caixa de Terrassa/Lunberg, 1993.

Salvador Tarragó (ed.), *Antoni Gaudí*, Barcelona, Ediciones del Serbal, 1991.

Joan Tarrús Galter (ed.), *Rafael Masó*, Barcelona, Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya, 1971.

Joan Teixidor, *Eudald Serra*, Barcelona, Polígrafa, 1984.

Núria Terrades Boscà, *L'obra xilogràfica d'Antoni Ollé Pinell*, Barcelona, Diputació de Barcelona/Biblioteca de Catalunya, 1986.

Joan Josep Tharrats i Vidal, *100 anys de pintura a Cadaqués*, Barcelona, Edicions del Cotal, 1981.

—, *Picasso i els artistes catalans en el ballet*, Barcelona, Edicions del Cotal, 1982.

Raimon Torres, *Torres Clavé*, Barcelona, Santa & Cole Ediciones de Diseño, 1994.

Joaquim Torres-Garcia, *Historia de mi vida* (1939), Barcelona, Paidós, 1990.

—, *Escrits sobre art*, ed. Fr. Fontbona, Barcelona, Edicions 62/"la Caixa", 1980.

—, *Universalismo constructivo*, 2 vol., Madrid, Alianza, 1984.

Eliseu Trenc-Ballester, *Las artes gráficas de la época modernista en Barcelona*, Barcelona, Gremio de Industrias Gráficas de Barcelona, 1977.

—, «La teosofia a Catalunya i la seva influència sobre l'art modernista», en *Els Marges (Revista de Llengua i Literatura*, Barcelona, núm. 15 (gener de 1979), pp. 98–105.

Eliseu Trenc-Ballester i Alan Yates, *Alexandre de Riquer (1856–1920): The British connection in Catalan Modernisme*, Exeter, The Anglo-Catalan Society, 1988.

Frederic-Pau Verrié, *El pintor Pidelaserra: Ensayo de biografía crítica* (1947), Barcelona, Fundación Cultural Mapfre Vida, 2002.